

0 bir antiemperyalist!

Şeytanın aklına gelmezdi... Elbette Türkiye'nin ABD ve Avrupa ile ilişkilerinin geldiği noktadan, RTE'nin sıkı bir "antiemperyaliste" ve "Atatürkçüye" dönüşmesinden ve de NATO meselesinden söz ediyoruz! Son günlerde birtakım "yandaş medya" mensupları bu memleketin solcusuna-sosyalistine parmak ısırtacak bir öfkeyle ABD'ye, Avrupa'ya, NATO'ya "Bağımsızlık uğruna al kanlara boyandık" makamında saydırmakla meşguller.

Bizimkilerin emperyalizm karşıtlığı ve bağımsızlık aşkı öyle devrimci-radikal fikirlerin değil, dış politikadaki iflasın ve iktidarı kaybetme korkusunun, gözden çıkarılma endişesinin bir sonucu. Dış politika ve ülke yönetimi konusundaki bilgisizlik ve yeteneksizliklerini, yeryüzündeki pek çok baskı rejiminin başvurduğu bir yöntemle örtmeye çalışıyorlar.

Kârlı işler!

Konuyu birkaç noktadan ele alabiliriz. Mesela son zamanlarda aniden zuhur eden "Atatürkçülük" meselesi! İktidarın "Atatürkçülük işine" merak sarması boşa değil elbet.

Öncelikle, Kürtlerle savaş mevzuunda olduğu gibi kârlı bir iş! Yani tutturabilirsen bu memleketin nice sağdan-soldan milliyetçi AKP muhalifini burunlarından kıştırıp istediğin yere sürüklemeye veya hareketsiz bırakma imkânı sağlıyor. Üstelik “cumhuriyetin değerleri, laiklik...” vb. endişeleri nedeniyle Meral Hanım’ın peşine takılma ihtimali olan merkez sağ muhazakâr-milliyetçi seçmeni yanına çekmenin de bir yolu. Tabii, iktidarın nevezur “Atatürkçülüğü” meselesi bunlarla sınırlı değil. İşin bir diğer boyutu da AKP’nin “devletleşmesi”. Daha önce de yazmıştık, faşizm, Bonapartizm, Stalinizm gibi açık veya örtülü tek partili rejimlerde iktidardaki partinin devleti ele geçirmesi görüntüsünün ardında devletin-bürokrasinin partiyi ele geçirmesi gerçeği saklanır. Parti, politik bir güç olarak giderek tasfiye edilirken devletin-bürokrasinin ve bunları kişiliğinde temsil eden zatın kişiliksiz bir aracına dönüşür. Atatürkçülük, hem bu ülkedeki Bonapartizmin tarihsel temeli, hem de bir “ortak değer”, meşruiyet ve rıza kaynağı olarak kullanışlı bir ideolojidir; elbette bazı rötuşlar ve ihtiyaca uygun yorumlamalarla birlikte. İslamcılığın kültürel hegemonya konusundaki başarısızlığının yanı sıra, yukarıda belirttiğimiz alanlardaki yetersizliği yeni rejim açısından bir nevi Atatürkçülüğü zorunlu kılmıştır.

Benzer bir durum “antiemperyalizm” konusunda da geçerlidir. Milletimiz çoğu zaman hiç belli etmese de “antiemperyalisttir!” Tabii bu emperyalizm karşıtlığının farklı çeşitleri olsa da bunların ortak noktası ABD ve Batı’ya yönelik bir şüphe, düşmanlarla çevrili olma hissi ve Kürt düşmanlığıdır. Türkiye’de sağcı-solcu geniş bir kesimin bu milliyetçi antiemperyalizminin çok kolay nüfuz edilip kullanılabilir niteliğinin farkından olan RTE, nasıl Kürtlere savaş açıp ardından da “Atatürkçü” olmuşsa aynı şekilde emperyalizme ve de NATO’ya “bayrak açmıştır!”

Numara mı?

Her şeyin birer numaradan ibaret olduğu, RTE’nin gerçek bir

Atatürkçü ve antiemperyalist olamayacağı, NATO'dan falan çıkamayacağı söylenebilir. Bütün bunlar genel anlamda doğrudur. Ancak bir şeyin genel doğruluğu her koşul altında geçerli olduğu anlamına gelmez. Üstelik bazı koşullarda "numara" yapmak vahim sonuçları olan yanlış anlamalara ve tehlikelere yol açar. RTE'nin samimi bir Atatürkçü olup olamayacağı tartışması bir yana antiemperyalizmi ve de "bağımsızlık aşkı" muhtemel iç ve dış sonuçları açısından dikkatle ele alınmalıdır. RTE elbette gerçek bir antiemperyalist değildir. Onunki ABD ve AB ile sistem içi bir anlaşmazlıktır. Sorun RTE'nin Türkiye'yi emperyalist sistemden kopartma gibi bir hedefinin olmasından değil, bulunduğu bölgede sistemi tehlikeye düşürecek "özerk" girişimlere yönelmesinden doğmuştur. Türkiye'nin emperyalist sistemin bağımlı bir parçası olması, egemen sınıfların bu sistem içindeki payını, ekonomik, siyasi ve askeri etkisini artırmak istemesinin, bölgesel bir hegemonyaya heveslenmesinin önünde engel değildir. İktidarın, sahip olmadığı, ancak olduğunu düşündüğü bir takım hayali güçlere dayanarak giriştiği işlerin yol açtığı tehlikeler sistemin belirleyici güçlerinin tepkisine yol açmıştır. Dış politikaya ilişkin bütün gelişmelerin, özünde Türkiye'deki rejim ve iktidar sorununda odaklanması RTE'nin "büyük güçler" için bir soruna dönüşmesine yol açmıştır.

Evet, nihayetinde o bir kapitalist ve burjuva politikacısı olarak kapitalist-emperyalist sistemin bir parçası olsa da artık arızalı bir parçadır. ABD, vakti zamanında bir CIA ajanı olan Panama Başkanı Noriega'yı ve İran'la savaşta onca teşvik edip destek verdiği Saddam'ı sistem için birer arızaya dönüşmeleri nedeniyle devirmişti. Elbette Türkiye bir Panama veya Irak değildir. Sistem içindeki ekonomik, politik ve askeri konumu ve ilişkileri farklıdır. Ancak hesaba katılması gereken bir durum vardır: "Soğuk Savaş" ve ardından gelen "Tek kutuplu ABD hegemonyası", özellikle 2008'de başlayan dünya krizinin de etkisiyle, sona ermiş, bu da bir takım merkezkaç kuvvetleri harekete geçirmiştir. Dünya bugün "bilinmedik"

sularda seyretmekte, güç dengeleri yeniden şekillenmektedir. Türkiye'nin "paranormal aktivitelerini", parçası olduğu emperyalist sistem içindeki geçimsizliğini, burjuvazisi adına bölgesel payını artırma çabalarını, NATO ile olan dertlerini, "bağımsızlık" söylemlerini ve başkanlık rejiminin sorunlarını bu bağlamda ele almak gerekiyor. Kısacası, dünya ahvali, yeni dönemin bilinmeyen pek çok tehlike ve ihtimalini de barındırmaktadır. Bugün için düşündüğümüzde Türkiye, ABD açısından çok büyük bir ihtimalle Panama veya Irak, RTE de Noriega veya Saddam olmayacaktır. Emperyalist merkezlerin Türkiye politikaları o örneklerden çok daha dengeli, temkinli, hesaplı ve çok yönlü olacaktır. Ancak işlerin bir iktidar çılgınlığının da etkisiyle iyice çığırından çıkmaya başladığı bir noktada neler olacağını bilemeyiz; ama kesin olan bir şey var, Batı'da hiç kimse, hangi yoldan giderse gitsin Tayyip Bey'in ardından ağlamayacaktır; yerli-yabancı büyük sermayeye yaptığı onca hizmete rağmen...

Birkaç naçiz öneri!

RTE'nin Atatürkçülük konusundaki samimiyet derecesi bizi ilgilendirmez. Ancak "antiemperyalizmi" üzerine birkaç laf daha edelim. Onun neden gerçek bir emperyalizm karşıtı olmadığını anlatmak zorunda kalmak insana zül gelse bile , yine de bir şeyler söylemek gerekiyor. Bırakın milliyetçi-ulusalcı yaklaşımları, bunlardan etkilenen sosyalistlerin emperyalizm anlayışları bile bunu zorunlu kılıyor.

RTE de solun emperyalizm anlayışının "sosyal-yurtsever" yanının farkında. Aslında en azından söylem düzeyinde bir Amerikan karşıtlığı ve NATO eleştirisiyle soldan birilerini yanına çekebileceğini, en azından tarafsızlaştırabileceğini düşünüyor, hatta biliyor. Tabii bu konuda başlıca koşulu en büyük vatansever ve Türk milliyetçisi olarak kendisinin ve inşa ettiği yeni rejimin desteklenmesi. Bu çağrı aynı zamanda bir tehdidi de içeriyor: Kendisine ve rejimine karşı çıkanlar, en soldaki yeminli emperyalizm düşmanları da dahil, emperyalist Batı ile işbirliği halindeki vatan hainleri ve

millet düşmanları olarak cezalarını bulacaklardır...

Ancak RTE'nin işi kolay sayılmaz. Her şeyden önce iktidarının geçmişi ve yakın zamanlara kadarki söylemi inandırıcı olmasına uygun değil. O nedenle çok daha yüksek bir performans göstermesi gerekiyor. Tabii, iktidarını tehdit altında gördükçe işi daha nerelere vardiyeceğini tam olarak bilemeyiz. Bu nedenle propaganda değeri olsa da "NATO'dan çık da görelim!" veya "Hadi bakalım öyleyse Amerikan üslerine el koy!" türü iddialaşmalara fazla güvenmemek gerekiyor. Bunlar her şeye rağmen onun bile kolayca yapabileceği işler olmasa da yine de bugünün belirsizliklerle dolu dünyasında imkânsız değil; üstelik gerçek bir emperyalizm karşıtlığına bile gerek olmadan!

Onun ABD ve Batı'ya karşı tutumunda "antiemperyalist" bir cevher aramasak da kendisine naçizane birkaç öneride bulunabiliriz: Mesela işe, yerli-yabancı büyük sermayeyi, kapitalist tekelleri işçi denetiminde mülksüzleştirmekle başlayabilir; elbette dış ticaretin devlet tekeline alınması, merkezi planlama vb. diğer tedbirlerle birlikte. Malûm, emperyalizm esas olarak kapitalizmin tekelci aşaması olup günümüzde üretim ilişkileri temelinde "içsel" bir olguya dönüşmüştür. Bunları yapması halinde sayın "Reisicumhurumuza" (Henüz "Gazi" unvanını almasa da kendisi artık bir "Atatürkçü" olduğu için böyle dedik!) antiemperyalizm ve bağımsızlık konusunda, emperyalizmi "yabancı bir cisim" zanneden sosyalist solumuzun büyük bir bölümüne de sıkı bir ders verme fırsatı doğar!

Şaka bir yana, RTE'nin antiemperyalizmi, ABD ve AB'ye karşı, güç dengeleri üzerinden yapılan bir şantajdan fazlası değildir.